

Kwartaalmonitor Transport en logistiek

derde kwartaal 2016

Omzet transport in de min

- Totaal transport: Laagste aantal faillissementen sinds crisis
- Vervoer over land: Omzet groeit door
- Vervoer over water: Verwachtingen negatief
- Vervoer door de lucht: Meer passagiers minder omzet
- Dienstverlening voor het vervoer: Omzetgroei verwacht
- Post- en koeriersdiensten: Omzet koeriers vlak af
- Economisch beeld: 2,5 Jaar groei van BBP
- Staat van het MKB: Vernieuwde website

In het derde kwartaal van 2016 daalde de omzet in de transportsector met bijna anderhalf procent. Voor het eerst sinds 2010 nam de omzet af. Toch waren er ook positieve ontwikkelingen: het aantal gedwongen bedrijfssluitingen lag met 47 op het laagste niveau in jaren en over het economisch klimaat zijn de ondernemers in de transportsector positiever dan vorig kwartaal. Het ondernemersvertrouwen is de afgelopen vijf jaar niet eerder zo hoog geweest. De Nederlandse economie groeide in het derde kwartaal met 2,4 procent op jaarbasis, daarmee zet de groei van vorig kwartaal door. De consumptie van huishoudens is iets toegenomen evenals de export Nederlands product.

Kerngetallen transport

	2015		2016		
	III	IV	I	II	III
% mutatie t.o.v. een jaar eerder					
omzet	2,0	3,3	0,2	0,0	-1,4
faillissementen	54	52	65	56	47
bbp	2,0	1,4	1,5	2,3	2,4
consumptie huishoudens	2,0	1,4	1,3	1,1	1,7
export Nederlands product	1,0	2,6	1,8	4,0	2,1
wederuitvoer	4,6	4,1	4,4	5,6	5,2

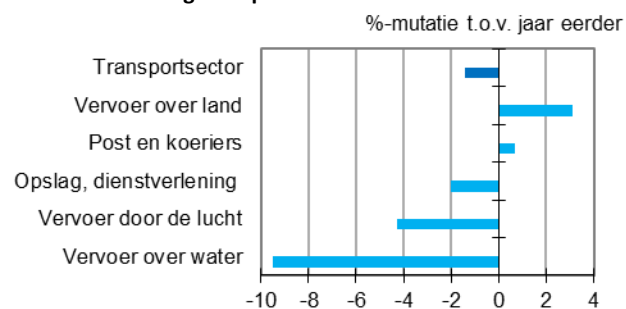
Bron: CBS

Totaal transport

Transport duikt in de min

De omzet van de transportsector kromp in het derde kwartaal met bijna 1,5 procent. De laatste keer dat de omzet daalde is zes jaar geleden. Vervoerders over land en de post- en koeriersbedrijven lieten omzetsstijgingen zien van respectievelijk bijna 3 en ruim een half procent, maar bij de overige branches nam de omzet af. De omzet bij vervoerders over water daalde met bijna 9,5 procent het sterkst, gevolgd door de luchtvaart met een daling van ruim 4 procent. Ook bij de dienstverleners in het vervoer kromp de omzet. De daling bleef hier beperkt tot 2 procent.

Omzetontwikkeling transport

Bron: CBS

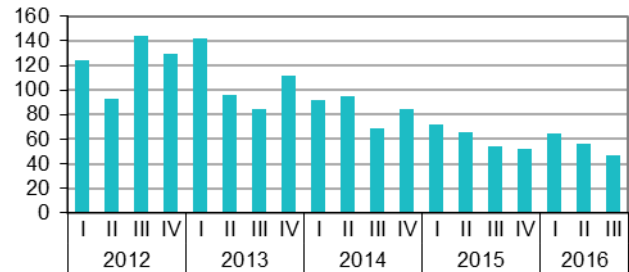
[Statline: omzet transport](#)

Laagste aantal faillissementen sinds jaren

Het aantal uitgesproken faillissementen in de transportsector lag in het derde kwartaal op 47. Dit is het laagste aantal sinds de crisis. De top lag vier jaar eerder: toen moesten 144 bedrijven gedwongen de deuren sluiten.

In het goederenwegvervoer moesten 14 bedrijven de activiteiten staken, het hoogste aantal binnen de transportsector. Binnen deze bedrijfstak zijn ook de meeste ondernemingen te vinden. Daarnaast waren er 13 bedrijfssluitingen bij de koeriers.

Aantal faillissementen vervoer en opslag

Bron: CBS

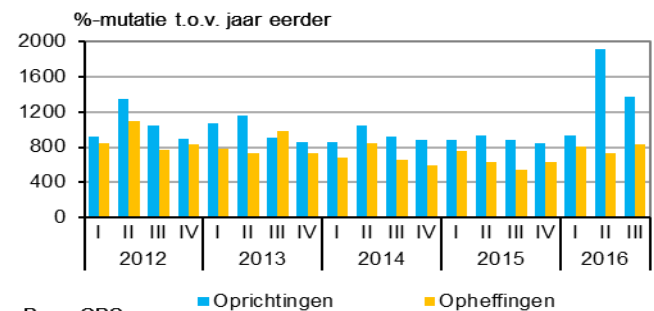
Statline: [uitgesproken faillissementen](#)

Meer oprichtingen en meer opheffingen

In het derde kwartaal van 2016 zijn er in de transportsector 1375 nieuwe bedrijven gestart. In vergelijking met hetzelfde kwartaal een jaar eerder is dat een toename van het aantal oprichtingen van ruim 56 procent. De grote toename van het aantal oprichtingen komt voornamelijk door taxibedrijven. Verder zijn er 835 transportbedrijven opgeheven tijdens het afgelopen kwartaal, met name lokale postbedrijven en koeriers. Dat is een stijging van ongeveer 53 procent ten opzichte van het aantal stoppers in hetzelfde kwartaal in 2015.

In totaal telt Nederland aan het eind van het derde kwartaal 38 780 transportbedrijven. Het totale aantal bedrijven dat actief is in de transport en logistiek ligt daarmee in vergelijking met een jaar geleden 8 procent hoger.

Aantal oprichtingen en opheffingen in de transportsector

Bron: CBS

Statline: [bedrijven oprichtingen](#)

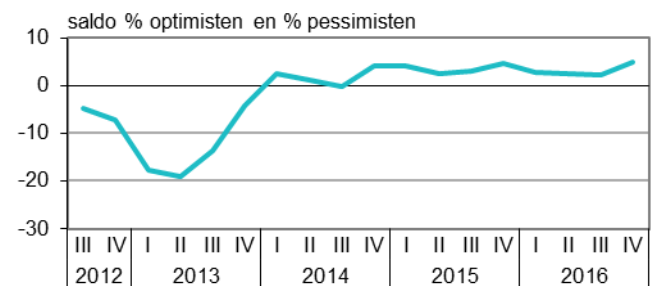
Statline: [bedrijven opheffingen](#)

Vertrouwen transporteurs neemt toe

Ondernemers in de transportsector zijn aan het begin van het vierde kwartaal opnieuw positief gestemd. Het ondernemersvertrouwen bereikte met 4,8 een hogere waarde dan in de voorafgaande vijf jaar het geval was.

Het ondernemersvertrouwen is samengesteld uit drie deelindicatoren: de omzetontwikkelingen en het economisch klimaat in het vorige kwartaal en de omzetverwachting voor het lopende kwartaal. De verwachting voor de omzet in het vierde kwartaal is verbeterd ten opzichte van het afgelopen kwartaal. Over de omzetontwikkeling in het derde kwartaal zijn ondernemers in de transportsector licht positief. Over de ontwikkeling van het economisch klimaat zijn ondernemers neutraal gestemd.

Ondernemersvertrouwen transport (seizoengecorrigeerd)

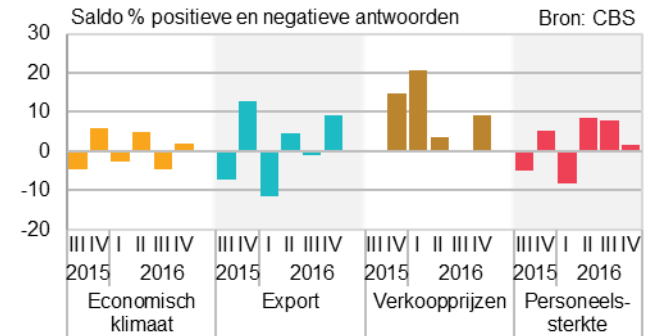
Bron: CBS

Statline: [ondernemersvertrouwen](#)

Verwachtingen gematigd positief

De verwachtingen voor het vierde kwartaal zijn positief, maar minder positief dan voor hetzelfde kwartaal vorig jaar. Per saldo verwacht 9 procent van de ondernemers een toename van de export in het vierde kwartaal, vorig jaar was dat 12,8 procent. Met een positief saldo van 1,9 procent is het aantal ondernemers dat een verbetering van het economisch klimaat voorziet, net iets groter dan het aantal dat een verslechtering verwacht. Per saldo verwacht 1,6 procent van de ondernemers een toename van de personeelssterkte. Vorig jaar was dat voor hetzelfde kwartaal 5,1 procent. Per saldo denkt 9 procent van de ondernemers een prijsstijging door te voeren in het vierde kwartaal.

Verwachtingen transportsector

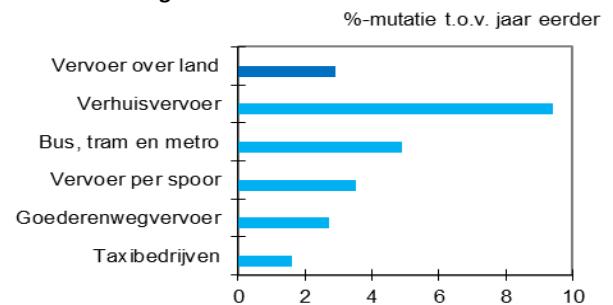
Statline: [conjunctuurenquête Nederland](#)

Vervoer over land

Omzetgroei zet door

De omzet bij de vervoerders over land is in het derde kwartaal gestegen met ruim 3 procent ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar. Alle deelbranches hebben hieraan bijgedragen. De verhuizers behaalden met ruim 9 procent de grootste omzetstijging. Bij taxibedrijven was de stijging met minder dan 2 procent het kleinst. In het goederenwegvervoer, de grootste branche binnen de transportsector, nam de omzet met ruim 2,5 procent toe. Het bus-, tram- en metrovervoer zag de omzet met bijna 5 procent groeien, daarmee zet de trend die begin 2015 werd ingezet zich dit kwartaal door.

Omzetontwikkeling vervoer over land

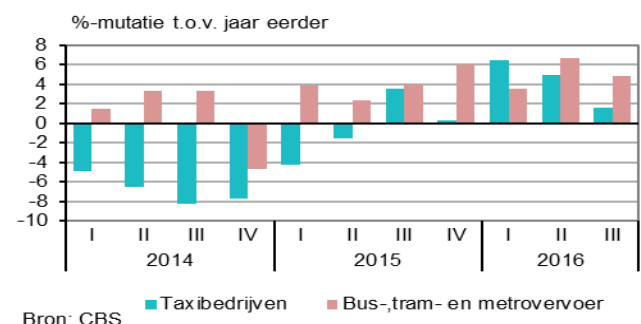

Statline: [omzet transport](#)

Groei voor personenvervoer over land

De personenvervoerders over land hebben in het derde kwartaal meer omzet geboekt dan datzelfde kwartaal een jaar eerder. Bij de taxibedrijven was de omzettoename met ruim 1,5 procent het kleinst. De omzetontwikkeling staat bij deze bedrijven al meer dan een jaar in de plus. Het bus-, tram- en metrovervoer behaalde een omzetstijging van bijna 5 procent. Er zijn meer passagiers vervoerd en de prijzen zijn licht gestegen.

Omzetontwikkeling personenvervoer over de weg

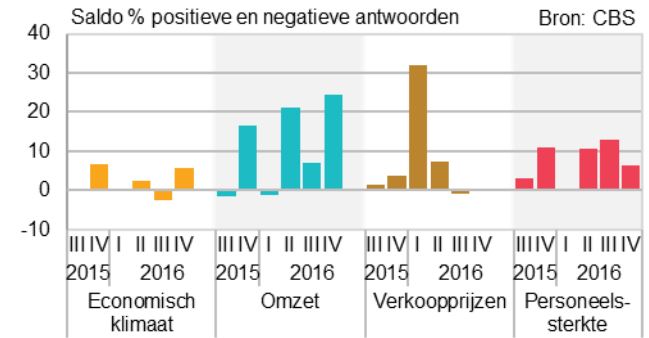

Statline: [omzet transport](#)

Toename van de omzet verwacht

Vervoerders over land verwachten een toename van de omzet in het vierde kwartaal. Naar verwachting zal de omzet bij per saldo 25 procent van de ondernemers toenemen. Vergeleken met het vierde kwartaal vorig jaar verwachten meer ondernemers omzetgroei. Ze zijn ook positief over het economisch klimaat. Per saldo verwacht 6 procent van hen een verbetering op dit vlak. Ook over de werkgelegenheid zijn de verwachtingen positief: per saldo 6 procent verwacht het personeelsbestand uit te breiden. Het aantal ondernemers dat een uitbreiding van het de personeelssterkte voorziet, is wel iets kleiner dan een jaar geleden. Ondernemers verwachten nauwelijks veranderingen in de tarieven door te voeren.

Verwachtingen ondernemers vervoer over land

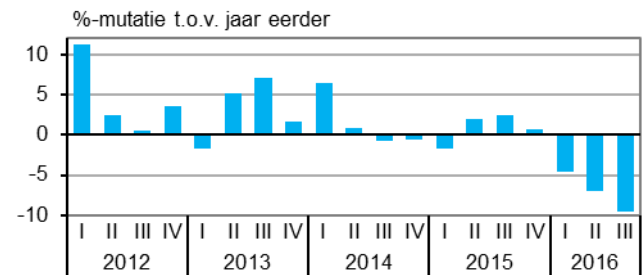
Statline: conjunctuurenquête Nederland

Vervoer over water

Omzet vervoer over water zakt verder weg

In het derde kwartaal daalde de omzet bij de vervoerders over water met 9,5 procent ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder. In de zeevaart was de omzetdaling met bijna 8,5 procent het sterkst sinds de crisis. Er is een overcapaciteit aan schepen, waardoor staan de vrachttarieven zwaar onder druk staan. De binnenvaart heeft ook te maken met overcapaciteit. Het vervoer van goederen steeg licht, maar doordat de tarieven fors daalden ten opzichte van een jaar eerder, ging de omzet omlaag. De binnenvaart noteerde een krimp van 12 procent: binnen de transportsector was dit de grootste daling.

Omzetontwikkeling vervoer over water

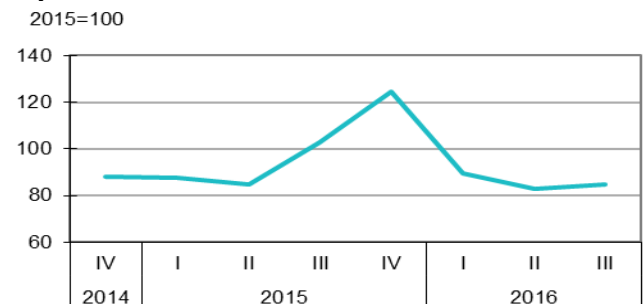
Bron: CBS

Statline: omzet transport

Prijsniveau binnenvaart vertoont licht herstel

Het gemiddelde prijsniveau van goederenvervoer door de binnenvaart lag in het derde kwartaal ruim 17 procent lager dan in dezelfde periode een jaar eerder. In 2015 was er gedurende het hele derde kwartaal sprake van laagwater. Bij laagwater kunnen schepen minder vervoeren. Er waren toen meer schepen nodig om dezelfde hoeveelheid vracht te vervoeren. Hierdoor nam de overcapaciteit af en dit had een opdrijvend effect op de tarieven. De tarieven stegen in het derde kwartaal met 2,6 procent ten opzichte van een kwartaal eerder. Met name de tarieven van het vervoeren van droge bulk stegen door de afnemende waterstand in het derde kwartaal.

Prijnsindex Binnenvaart

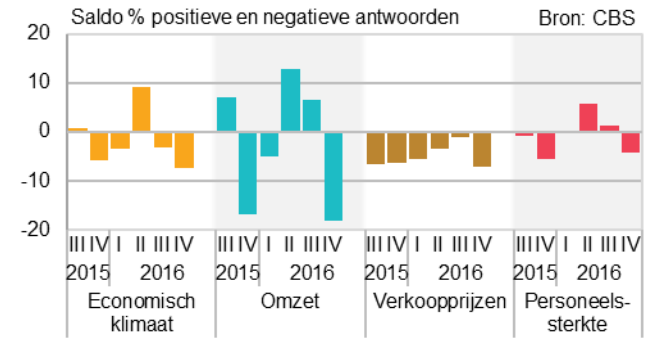
Bron: CBS

Maatwerktabel: prijsontwikkelingen binnenvaart

Negatieve verwachtingen

Varende vervoerders hebben in tegenstelling tot de vervoerders over land negatieve verwachtingen ten aanzien van het vierde kwartaal. Deze negatieve verwachtingen zijn vergelijkbaar met die voor het vierde kwartaal van 2015. Per saldo verwacht 7 procent een verslechtering van het economisch klimaat. Terwijl zij drie maanden geleden nog positief waren over hun omzetverwachtingen, voorziet nu per saldo 18 procent van de ondernemers een afname van de omzet. Per saldo wordt door 4 procent van de ondernemers een afname van de personeelssterkte verwacht. Het percentage ondernemers dat een daling van de tarieven in het vierde kwartaal voorziet, is met een saldo van -7 groter dan een kwartaal eerder.

Verwachtingen vervoerders over water

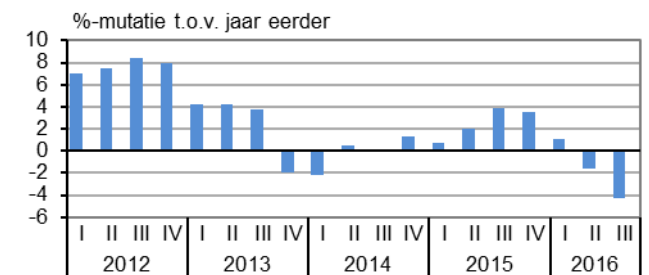
Statline: conjunctuurenquête Nederland

Vervoer door de lucht

Omzet luchtvaart daalt verder

De omzet bij de luchtvaartbedrijven is in het derde kwartaal met ruim 4 procent gekrompen. Het was het tweede kwartaal op rij dat de omzet hier daalde. Zowel bij de luchtvracht als in het passagiersvervoer daalde de omzet. Het vrachtvervoer door de lucht staat al langer onder druk, maar ook in het passagiersvervoer daalde de omzet voor het tweede kwartaal op rij. Er werden wel meer passagiers vervoerd, maar de luchtvaartmaatschappijen hebben de tarieven verlaagd, onder invloed van de mondiale concurrentie.

Omzetontwikkeling luchtvaart

Bron: CBS

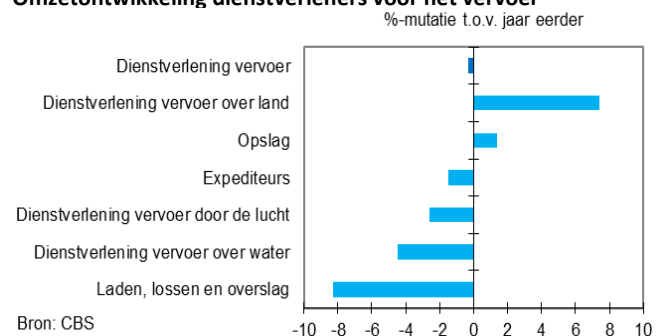
Statline: omzet transport

Dienstverlening voor het vervoer

Drie kwartalen op rij omzetafname

Bij de dienstverleners in het vervoer daalde de omzet met 2 procent. Daarmee was dit het derde kwartaal op rij dat de omzet afnam. Bij de dienstverlening over land was er een omzettoename van bijna 7,5 procent. Vooral de parkeerbedrijven zorgden voor deze groei. Bij de opslagbedrijven veranderde de omzet in vergelijking met vorig jaar nauwelijks. De overige deelbranches zagen de omzet afnemen. De grootste daling, van ruim 8 procent, was bij de laad-, los- en overslagbedrijven. De expediteurs behaalden een omzetsdaling van 1,5 procent.

Omzetontwikkeling dienstverleners voor het vervoer

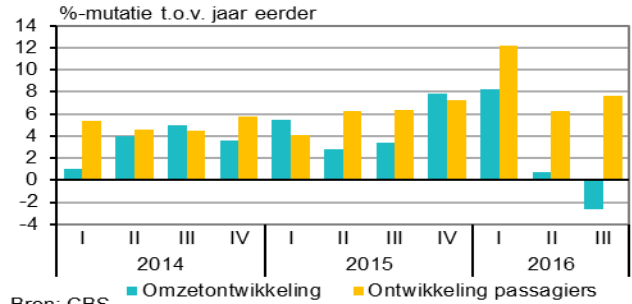

Statline: omzet transport

Omzet luchthavens voor het eerst in zes jaar in de min

De omzet bij de dienstverleners voor de luchtvaart daalde in het derde kwartaal met ruim 2,5 procent. Het is voor het eerst in zes jaar tijd dat de omzet afnam. De omzet bij de luchthavens groeide jarenlang stabiel. Dit was ook terug te zien in het aantal vluchten en passagiers. Het derde kwartaal liet echter een ander beeld zien. Het aantal afgehandelde passagiers en de vluchten stegen weliswaar met respectievelijk 7,5 en bijna 7 procent, maar de omzet daalde doordat de start- en landingsgelden en de tarieven voor afhandeling van passagiers zijn verlaagd.

Ontwikkeling omzet en passagiers luchthavens

Bron: CBS

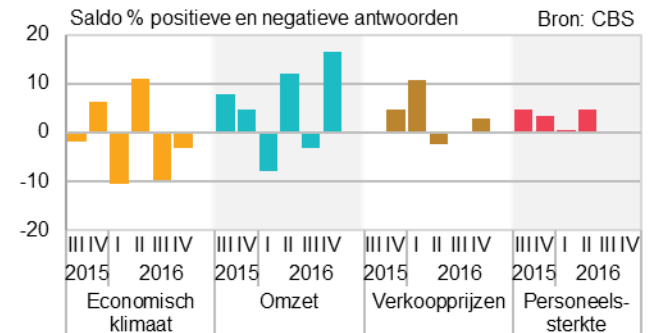
Statline: maandcijfer Nederlandse luchthavens

Statline: omzet transport

Transportdienstverleners voorzien omzetgroei

Per saldo verwacht 16 procent van de dienstverleners in de transportsector een groei van de omzet. Daarmee zijn zij over dit onderwerp positiever gestemd dan een jaar geleden. De verwachtingen voor het economisch klimaat zijn daarentegen met een saldo van -3 negatief. Een jaar geleden verwachtten ondernemers nog een verbetering van het economisch klimaat. Per saldo 3 procent van de ondernemers verwacht een stijging van de verkoopprijzen in het vierde kwartaal. Het aantal ondernemers dat een groei van de personeelssterkte voorziet, is ongeveer even groot als het aantal dat een afname verwacht.

Verwachtingen dienstverleners transport

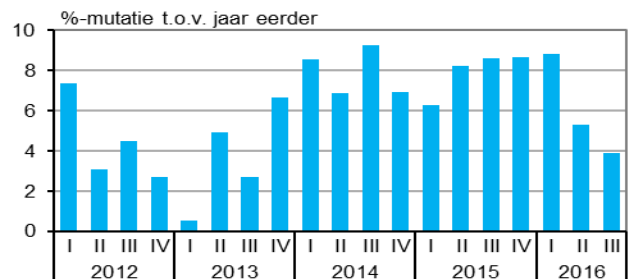
Statline: conjunctuurenquête Nederland

Post- en koeriersdiensten

Omzetgroei koeriers vlakkt af

De omzet bij de post- en koeriersdiensten nam met ruim 0,5 procent toe in vergelijking met vorig jaar. Dit is de laagste van de omzetgroei sinds 2013. De omzet bij de postdiensten staat al jaren onder druk door de dalende opbrengsten uit briefpostbezorging. Maar ook de omzetgroei bij de koeriersdiensten lag lager dan vorig jaar: toen groeide de omzet gemiddeld 8 procent. Doordat de tarieven voor de koeriersdiensten onder druk staan viel de toename van de omzet, met 4 procent, de helft lager uit dan vorig jaar. De vraag naar de diensten van de koeriers stijgt nog steeds door de toenemende online verkopen. Zo nam de omzet van de internetverkopen het afgelopen kwartaal met 14 procent toe.

Omzetontwikkeling koeriersbedrijven

Bron: CBS

Statline: omzet transport

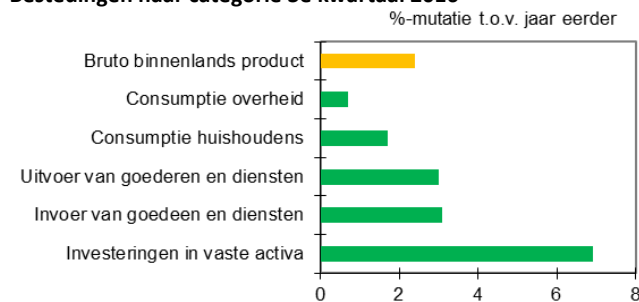
Economisch beeld

Economisch groei houdt aan

De omvang van de Nederlandse economie is in het derde kwartaal 2,4 procent groter dan in hetzelfde kwartaal vorig jaar. De groei is te danken aan de toegenomen investeringen, de gestegen consumptie en het positieve exportsaldo. De Nederlandse economie groeit door. Er is nu 2,5 jaar kwartaal-op-kwartaal groei.

Ook dit kwartaal zijn de investeringen in vervoermiddelen en woningen weer aanzienlijk gegroeid. Bedrijven hebben meer besteed aan vliegtuigen, vrachtwagens en opleggers. Ze gaven echter wel minder uit aan personenauto's. Verder is het derde kwartaal meer geïnvesteerd in computers. De groei van de investeringen is in lijn met het positieve producentenvertrouwen.

Bestedingen naar categorie 3e kwartaal 2016

Bron: CBS

[Statline: bbp en bestedingen](#)

Staat van het MKB

Staatvanhetmkb.nl is vernieuwd

Op 18 november is de vernieuwde website van staatvanhetmkb.nl gelanceerd. Dit platform biedt veel data over het midden- en kleinbedrijf. Nieuwe onderdelen op de website zijn onder meer het MKB-jaarbericht, met de laatste inzichten in de staat van het MKB, met daaraan gekoppeld veel nieuw ontwikkelde statistieken. In het onderdeel Facts & Figures kan gekozen worden voor diverse uitsplitsingen: naar bedrijfsleeftijd, mate van groei, bedrijfsgrootte of bedrijfstak. Deze feiten en cijfers kunnen op verschillende manieren worden gedownload. Als banner, grafiek of in tabelvorm of open-data-format. Op deze manier zijn ze ook makkelijk te gebruiken op bijvoorbeeld uw eigen website. De data is altijd op de meest actuele cijfers gebaseerd. Staatvanhetmkb.nl is een samenwerking van CBS en het ministerie van Economische Zaken, op initiatief van het Nederlands Comité voor financiering en ondernemerschap.

[Staat van het MKB](#)

Opmerkingen betreffende deze publicatie

- Deze publicatie is samengesteld op basis van cijfers zoals deze op 6 december 2016 beschikbaar waren. Mogelijk zijn er op het moment van lezen actuelere cijfers, deze kunt u vinden via de links onder de grafieken.
- De cijfers zijn doorgaans niet seizoengecorrigeerd. Indien dit wel het geval is staat dit aangegeven in de tekst/grafiek.

Meer informatie

CBS Infoservice: [infoservice online](#)
Telefonisch (08.30-17.30): 088 5707070

Media:
CBS Persdienst: persdienst@cbs.nl
Telefonisch: 070 3374444

Colofon

Tekst sector bedrijvenstatistieken Den Haag (EBD)

Datum 7 december 2016